

N:o 163.

Af herr **C. A. Lindhagen**, om ändrad lydelse af 38 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm m. m.

Enligt 38 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm kunna till ledamöter och suppleanter i de nämnder och afdelningar, åt hvilka vården om kommunens gemensamma angelägenheter närmast är anförtrodd, väljas såväl ledamöter af stadsfullmäktige som ock andra stadens innebyggare, som äro valbara till fullmäktige.

Då kvinna ej är valbar till stadsfullmäktig och följaktligen ej heller till nämnd eller afdelning, men det ansågs särskildt lämpligt, att kvinna finge utses till ledamot eller suppleant i fattigvårdsnämnden, blef genom förordningen den 22 mars 1889 ett tillägg gjordt till 38 § i kommunalförordningen i syfte att dylik befogenhet skulle tillkomma kvinna, som vore berättigad att deltaga i val af stadsfullmäktige och uppnått 25 år. Samtidigt skedde den ändringen i 15 § af den för hela riket gällande fattigvårdsförordningen, att kvinna finge väljas till ledamot i de särskilda fattigvårdsstyrelser, som omförmälas i nämnda paragraf. För ledamotskap i dessa fattigvårdsstyrelser äro ej stadgade några särskilda kvalifikationer.

Stockholms stadsfullmäktige hafva nyligen beslutat inrätta en kommunal arbetsförmedlingsanstalt, kallad Stockholms stads arbetsförmedling. I det af fullmäktige antagna förslaget till instruktion för styrelsen öfver denna arbetsförmedling inrycktes den bestämmelsen, att två af styrelsens tio ledamöter skulle vara kvinnor. Denna bestämmelse har emellertid ej kunnat vinna Kungl. Maj:ts stadfästelse i brist på medgifvande i kommunalförordningen att invälja kvinna i annan nämnd än fattigvårdsnämnden.

Till folkskoleöfverstyrelsen i Stockholm skola enligt lagen angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903 ledamöter utses sålunda, att hvarje skolråd och konsistorium väljer en ledamot samt stadsfullmäktige bland stadens till fullmäktige valbara innebyggare väljer lika många ledamöter som hela antalet af de utaf skolråden valde. Författningen uttalar äfven, att öfverstyrelsen intager enahanda ställning, som åt förberörda nämnder i kommunalförordningen finnes anvisad. Äfven här äro kvinnorna uteslutna, såvidt det gäller val genom stadsfullmäktige. Det kan dock vara lämpligt, att äfven kvinna må kunna af fullmäktige inväljas, i all synnerhet som folkskoleöfverstyrelsen äfven är sådan barnavårdsnämnd, som omförmäles i lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i spödligt afseende försummade barn.

År 1902 aflät Riksdagen en skrifvelse med begäran om förslag till sådan ändring af gällande lagstiftning om kvinnas valbarhet till ledamot i fattigvårdsstyrelse, att dylik befogenhet otvetydigt måtte tillkomma äfven gift kvinna. Den motion, som föranledde skrifvelsen, afsåg de särskilda fattigvårdsstyrelser, som omförmälas i 15 § af fattigvårdsförordningen. Det ifrågasattes emellertid af Riksdagen, huruvida ej följdriktigheten påkallade, att man beredde gift kvinna uttrycklig valbarhet jämväl till Stockholms fattigvårdsnämnd, då det ju förekomme, att äfven gifta kvinnor ägde kommunal rösträtt, hvilket utgjorde förutsättning för kvinnas valbarhet till denna fattigvårdsstyrelse. I fall nu skulle antagas lagändringar i syfte att bereda kvinna valbarhet äfven till styrelsen för arbetsförmedlingen och till den af stadsfullmäktige utsedda delen af folkskoleöfverstyrelsen, så kunde det vara lämpligt att samtidigt för besparande af omgång införa en bestämmelse i nyssnämnda af Riksdagen antydda syfte utan afvaktan på de förslag, som kunna framdeles förväntas från Kungl. Maj:t i anledning af förenämnda riksdagsskrifvelse. Ett förtydligande borde då ock ske i ändamål att skolråden och konsistorium äga befogenhet att i folkskoleöfverstyrelsen insätta äfven gift kvinna.

Det kunde ifrågasättas, huruvida ej lagändringen borde gå äfven i den riktningen, att kvinna tillerkändes valbarhet till icke blott de nu särskildt uppräknade nämnderna utan alla nämnder, som framdeles kunna inrättas, samt att det för valbarhet stadgade villkoret att äga valrätt till stadsfullmäktige borde borttagas med hänsyn till att endast ett fåtal gifta kvinnor kunna uppfylla detsamma. För sakens framgång är det dock kanske rådligast att nu tills vidare stanna vid tillgodoseendet af det omedelbara praktiska behovet.

På grund af hvad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del antaga:

dels följande

Lag

angående ändrad lydelse af 38 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Härigenom förordnas, att 38 § i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, sådan denna paragraf lyder enligt förordningen den 22 maj 1889, skall erhålla följande förändrade lydelse:

38 §.

Ledamöter och suppleanter i nämnder och afdelningar väljas för två år i sänder. Afgående ledamot eller suppleant kan omväljas. Till ledamöter eller suppleanter kunna väljas såväl ledamöter af stadsfullmäktige som ock andra stadens innebyggare, som äro till fullmäktige valbara.

Till ledamot eller suppleant i fattigvårdsnämnden och *styrelsen för Stockholms stads arbetsförmedling* kan äfven väljas kvinna, *gift eller ogift*, som är berättigad att i val af stadsfullmäktige delta och uppnått tjugufem år. Kvinna, som blifvit till ledamot eller suppleant utsedd, är likväl berättigad att när som helst afsäga sig uppdraget.

och *dels* följande

Lag

om ändrad lydelse af 3 § i lagen angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903.

Härigenom förordnas, att 3 § i lagen angående folkskoleväsendet i Stockholm den 15 maj 1903 skall erhålla följande förändrade lydelse:

3 §.

Öfverstyrelsen utgöres af ledamöter, utsedda af skolråden, Stockholms stads konsistorium och stadsfull-

mäktige sålunda, att hvarje skolråd äfvensom konsistorium väljer en ledamot samt stadsfullmäktige bland stadens till fullmäktige valbara innebyggare välja lika många ledamöter som hela antalet af de utaf skolråden valde.

Ledamot i öfverstyrelsen utses för en tid af två år och kan återväljas. Afgår ledamot under den tid, för hvilken han blifvit utsedd, väljes annan ledamot för den tid, som återstått för den afgångne.

Till ledamot i öfverstyrelsen äga stadsfullmäktige äfven utse kvinna, som är berättigad att i val af stadsfullmäktige deltaga och uppnått tjugufem år. Gift kvinna är likaväl som ogift valbar till ledamot i öfverstyrelsen. Kvinna, som blifvit till ledamot utsedd, är berättigad att när som helst afsäga sig uppdraget.

Stockholm den 28 januari 1905.

Carl Lindhagen.